

1

ВИСНОВКИ
чергової акредитаційної експертизи
підготовки фахівців ступеня вищої освіти «бакалавр»
напряму підготовки 6.020302 Історія*
галузі знань 0203 Гуманітарні науки
у Херсонському державному університеті

Згідно з Законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 року зі змінами, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 та відповідно до наказу МОН України від 19 квітня 2018 р. № 467-л, експертна комісія у складі:

голови експертної комісії: Шваба Анатолія Георгійовича – декана факультету історії, політології та національної безпеки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, доктора історичних наук, професора;

члена експертної комісії: Немченко Ірини Вікторівни – завідувача кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Одеського національного університету імені І.І.Мечникова, кандидата історичних наук, доцента,

в період з 15 травня 2018 р. по 17 травня 2018 р. розглянула подані матеріали та провела безпосередньо на місці перевірку діяльності Херсонського державного університету з підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.020302 Історія*.

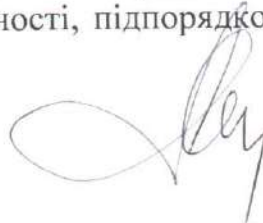
На підставі вивчення організаційного, навчально-методичного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення підготовки фахівців напряму підготовки 6.020302 Історія* експертна комісія дійшла таких висновків:

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ І НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ/СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Херсонський державний університет (далі – ХДУ) – заклад вищої освіти, розташований за адресою: м. Херсон, вул. 40 років Жовтня (Університетська), 27 (тел. (0552) 32-67-05, (0552) 32-67-54; факс (0552) 49-21-14. Юридична адреса: м. Херсон, вул. 40 років Жовтня (Університетська), 27; адреса Web-сайту www.ksu.ks.ua., e-mail: office@ksu.ks.ua.

Університет має IV рівень акредитації, функціонує на умовах загальнодержавної форми власності, підпорядкований Міністерству освіти і

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

науки України та здійснює освітню діяльність відповідно до Статуту ХДУ (затверджено наказом МОН України від 13.04.2016 р. № 430).

До структури університету входять 12 факультетів, 50 кафедр, з яких 39 є випусковими.

Згідно з ліцензією ХДУ на надання освітніх послуг (наказ МОН України від 22.05.2017 р. № 102-л) університет готує фахівців за першим (бакалаврським) рівнем з 17 галузей знань 51 спеціальності (предметної спеціальності), за другим (магістерським) рівнем – з 15 галузей знань 41 спеціальності (предметної спеціальності).

Контингент студентів станом на 01.04.2018 р. становить 5554 особи (3886 – очна (денна) форма навчання, 1668 – заочна форма навчання).

За всіма напрямками підготовки та спеціальностями наявні освітньо-професійні програми, затверджені у встановленому порядку. Впродовж останніх 5 років відповідно до освітньо-професійних програм оновлені навчально-методичні комплекси дисциплін. Постійно здійснюється робота щодо практичної підготовки студентів, укладаються відповідні угоди з базами практик. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до чинних положень Міністерства освіти і науки України. Інформаційне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам.

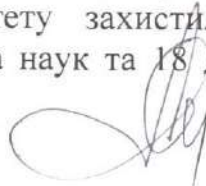
Станом на 01.10.2017 р. чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за всіма рівнями вищої освіти, становить: усього – 549 осіб; з них працюють за основним місцем роботи – 486 (88,5 %) осіб; серед них: кандидатів наук 329 (59,9 %) осіб, доцентів та осіб, що до них прирівнюються – 232 (42,3 %) осіб (за основним місцем роботи – 312 (56,8 %) та 221 (40,3 %) особа відповідно), докторів наук 61 (11,1 %), професорів та осіб, що до них прирівнюються – 45 (8,2%) (за основним місцем роботи – 52 (9,5 %) та 40 (7,3 %) осіб відповідно).

Серед викладачів університету почесні академіки українських і міжнародних галузевих академій, понад 40 осіб мають почесні звання в сферах професійної діяльності, зокрема народні художники і народні артисти; заслужені художники, заслужені артисти та заслужені тренери України, заслужені працівники в галузях освіти, науки і техніки, економіки, юриспруденції, культури тощо.

З метою підготовки висококваліфікованих наукових кадрів в ХДУ діють докторантура, яка нараховує 3 спеціальності з двох галузей знань: педагогічних та гуманітарних, та аспірантура за 35 науковими спеціальностями та 14 ліцензованими спеціальностями з 12 галузей знань: юридичних, педагогічних, філологічних, біологічних, історичних, технічних, економічних, хімічних, психологічних, фізико-математичних, ветеринарних і фізичного виховання та спорту. В університеті працюють спеціалізовані вчені ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій з 5 спеціальностей.

За звітний період на базі ХДУ проведено 193 наукові заходи різних рівнів, викладачі університету захистили 58 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук та 18 дисертацій на здобуття наукового

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

ступеня доктора наук, вийшло друком 70 монографій (672,12 др. арк.), 13 підручників (91,91 др. арк.), 248 навчальних посібників (2003,93 др. арк.), отримано 12 патентів України на винаходи та корисні моделі, 146 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір.

У ЗВО працюють 16 наукових шкіл, 32 ініціативні науково-дослідні лабораторії, 121 наукове об'єднання студентів.

ХДУ має понад 35 діючих угод про співпрацю з ЗВО-партнерами. На базі ХДУ існує відділ міжнародних зв'язків, що сприяє налагодженню контактів із різними закордонними закладами вищої освіти та організаціями.

ХДУ співпрацює з європейськими партнерами в рамках міжнародних проектів Темпус, Ev. Froebelseminar Partnership (Партнерство зі спеціалізованим училищем Євангелічний Фрьобельсеминар), бере участь у грантових проектах. В університеті функціонують Інформаційний центр ЄС, Центр польської мови та культури, Центр іспанської мови та культури, Центр Болгарської культури імені святих Кирила і Мефодія, Освітній центр Фрідріха Фрьобеля.

ХДУ забезпечений бібліотечним фондом (516282 примірники), сучасним спортивним майданчиком, медичним пунктом та профілакторієм, психологічною службою та юридичною клінікою.

Комісією перевірено наявність документів щодо здійснення освітньої діяльності:

- Сертифікат про акредитацію: серія РД – IV № 2270507, виданий відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 08.07.2014 р. протокол № 110 (наказ МОН України від 15.07.2014 № 2642-Л), термін дії до 01.07.2019 р.;
- Сертифікат про акредитацію напряму підготовки 6.020302 Історія* за рівнем вищої освіти «бакалавр» серія НД – II № 225154, виданий відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 26.04.2013 протокол № 103 (наказ МОН України від 30.04.2013 р. № 1480-Л), термін дії до 01.07.2018 р.

Відповідно до наказу МОН України від 22.05.2017 р. № 102-л ХДУ здійснено переоформлення ліцензії на здійснення освітньої діяльності.

Висновок. Подані для експертизи установчі документи Херсонського державного університету є достовірними та відповідають ліцензійним умовам та акредитаційним вимогам з підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 0203 Гуманітарні науки напряму підготовки 6.020302 Історія*.

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

Прийом студентів на навчання у ХДУ здійснюється на підставі Правил прийому до Херсонського державного університету, що відповідають Умовам прийому до закладів вищої освіти, затверджених у встановленому порядку, та в межах ліцензованого обсягу.

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

4

Ліцензований обсяг підготовки за РВО «бакалавр» за напрямом 6.020302 Історія* – 60 осіб денної та 30 осіб заочної форми навчання.

Прийом за рівнем вищої освіти «бакалавр» на денну форму навчання: 2015 / 2016 н.р. – 28 осіб, 2016 / 2017 н.р. – 17 особи, 2017 / 2018 н.р. – 14 осіб; заочна форма навчання: 2015 / 2016 н.р. – 4 особи, 2016 / 2017 рр. – 2 особи, 2017 / 2018 н.р. – прийом не відбувся.

Абітурієнтами подано заяв на одне місце: на денну форму навчання: 2015 / 2016 н.р. – 2,6, 2016 / 2017 н.р. – 1,25, 2017 / 2018 н.р. – 1,05; на заочну форму навчання – 2015 / 2016 н.р. – 0,26, 2016 / 2017 н.р. – 0,15, 2017 / 2018 н.р. – прийом не відбувся.

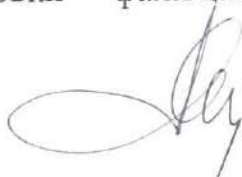
Конкурс на бюджетні місця напряму підготовки: денна форма навчання – 2015 / 2016 н.р. – 7,7, 2016 / 2017 нр. – 3,9, 2017 / 2018 нр. – 3,8; заочна форма навчання: 2015 / 2016 н.р. – 4, 2016 / 2017 рр. – не передбачено місця державного замовлення, 2017 / 2018 рр. – не передбачено місця державного замовлення.

Основними профорієнтаційними заходами є робота з учнями випускних класів із високим рівнем попередньої професійної ідентичності в Академічному ліцеї при ХДУ, Центрі довузівської підготовки ХДУ. Викладачі університету систематично здійснюють керівництво науковою роботою учнів-членів Малої Академії наук; є членами журі з секцій «Історія України», «Краєзнавство» й «Археологія та етнологія»; беруть участь у складі журі шкільних наукових олімпіад; проводять семінари для вчителів історії, що підвищують свою кваліфікацію під час навчання в КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»; ведуть просвітницьку, агітаційну та роз'яснювальну діяльність серед старшокласників, батьків та вчителів шкіл міста та області, в тому числі під час організації та проведення навчальної (археологічної, архівно-музейної) і виробничої (педагогічної) практик. ХДУ, зокрема випускова кафедра, співпрацює із засобами масової інформації з метою поширення інформації щодо змісту підготовки фахівців з напряму підготовки 6.020302 Історія*, умов і перспектив навчання в ХДУ, розповсюдження інформаційних листівок. Особливе місце серед видів профорієнтаційної діяльності посідає проведення «Дня відкритих дверей».

Аналіз якісних і кількісних показників прийому студентів свідчить про зменшення контингенту студентів в останні роки. Окрім об'єктивних чинників, пов'язаних із демографічною кризою, на зменшення контингенту вплинуло зменшення державного замовлення.

Висновок. Аналіз показників формування контингенту експертною комісією свідчить, що загалом організаційні та профорієнтаційні заходи забезпечують формування якісного складу студентів, однак якість профорієнтаційної роботи доцільно покращити, активніше проводити роботу щодо формування контингенту абітурієнтів із числа вступників ЗВО II-III акредитації, працюючої молоді міста Херсона та регіону. Перевищення ліцензійного обсягу підготовки фахівців з напряму підготовки 6.020302 Історія* не виявлено.

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

3. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Зміст підготовки фахівців з історії рівня вищої освіти бакалавр визначається освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.020302 Історія* галузі знань 0203 Гуманітарні науки та освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівця даного рівня, що визначає систему кваліфікаційних вимог до фахівців. Документи узгоджено та затверджено відповідно до діючих вимог.

Освітньо-професійну програму (ОПП) підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.020302 Історія* схвалено вченою радою ЗВО (протокол № 2 від 29.10.2012 р.), затверджено наказом ректора Херсонського державного університету (№ 878-Д від 08.11.2012 р.). Кількість кредитів складає – 240.

На підставі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.020302 Історія* складено **навчальний план**. Навчальним планом передбачено вивчення нормативних та вибіркових (що становлять не менше 25 %) дисциплін, практична підготовка та атестація здобувачів вищої освіти. Для конкретизації планування освітнього процесу на кожен навчальний рік розробляються **робочі навчальні плани**.

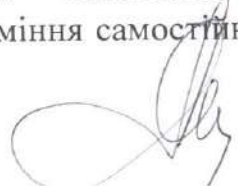
Навчальний план та робочі навчальні плани затверджено в установленому порядку (протокол № 12 від 26.05.2014 р.).

Навчальний план конкретизований навчальними або авторськими програмами, які розкривають мету, завдання і зміст дисципліни, тематичний план, особливості аудиторної і самостійної роботи студентів, форми поточного і підсумкового контролю.

Навчальними планами передбачено такі види практик: навчальні практики з фаху, виробничу практику, переддипломну практику, що є невід’ємною частиною процесу фахової підготовки за напрямом підготовки 6.020302 Історія*, логічним продовженням лекційних, практичних, семінарських занять. Практична підготовка студентів здійснюється відповідно до Положення про проходження виробничої практики студентами ХДУ й розробленими на його основі наскрізною і робочими програмами. Практична підготовка фахівців передбачає такі види навчальних практик: (археологічна, з усної історії, музейно-архівна), виробнича (педагогічна). Практика студентів проводиться на підставі укладених договорів з базами практик.

Атестація здобувача ступеня вищої освіти «бакалавр» за напрямом підготовки 6.020302 Історія* галузі знань 0203 Гуманітарні науки дозволяє встановити фактичну відповідність рівня освітньої підготовки вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики. Завдання атестації здобувача ступеня вищої освіти «бакалавр» – визначити рівень засвоєння студентами знань з історичних дисциплін, вміння самостійно аналізувати складні явища

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

та процеси, активно використовувати набуті знання у своїй професійній та суспільній діяльності. Атестація передбачає: комплексний атестаційний екзамен з історії України, всесвітньої історії та методики викладання історії; педагогіки та психології; захист дипломної роботи.

Дипломна робота рівня вищої освіти «бакалавр» за напрямом підготовки 6.020302 Історія* – самостійно виконана науково-дослідна робота студентів, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з актуальних проблем історії України, всесвітньої історії, історіографії, спеціальних історичних дисциплін теоретичного або прикладного характеру. Дипломна робота виконується на завершальному етапі навчання студентів. Основне її завдання – продемонструвати рівень наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і розв'язувати конкретні наукові завдання.

Висновок. Зміст освітньо-професійної програми підготовки студентів рівня вищої освіти «бакалавр» галузі знань 0203 Гуманітарні науки за напрямом підготовки 6.020302 Історія* реалізується повністю, а навчальний план відповідає змісту освітньо-професійної програми, компетентності та результати навчання відповідають професійним вимогам.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Організація освітнього процесу в ХДУ здійснюється відповідно до положень Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», нормативних актів МОН України, Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (затверджено наказом ХДУ № 610-Д від 25.09.2017 р.).

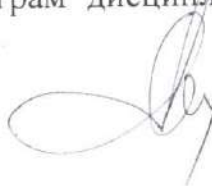
Організація освітнього процесу здійснюється навчальними підрозділами закладу вищої освіти (факультетами, кафедрами). Його основними формами є: навчальні заняття (лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття), самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи.

Нормативними документами, що регламентують зміст і організацію освітнього процесу з напрямку підготовки 6.020302 Історія*, є освітньо-професійна програма та навчальний план.

Відповідно до затверджених навчального та робочих навчальних планів викладачами, що забезпечують освітній процес, розроблено навчально-методичний комплекс дисциплін, що включає типову (або авторську) та робочу програми, анотовані змісти лекційних та семінарських (практичних) модулів, зміст, методичні рекомендації та вимоги до самостійної роботи студентів, критерії оцінювання навчальних досягнень, тематику та вимоги до виконання дипломних робіт, матеріали до різних форм та видів контролю, перелік навчально-методичної та наукової літератури.

Експертною комісією було встановлено наявність навчальних (типових) та авторських програм дисциплін навчального плану, робочих

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

програм, завдань до контрольних-кваліфікаційних робіт, рекомендацій щодо написання дипломних робіт.

Навчально-методичні матеріали в друкованому вигляді зберігаються на кафедрах, що забезпечують освітній процес, необхідний навчальний контент розміщений за сайтах відповідних кафедр:

<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairHistoryUkraine.aspx>

<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairWorldHistory.aspx>

та інших.

Розклад занять розроблено та затверджено в установленому порядку, розміщено на інформаційних стендах факультету та на офіційному веб-сайті ХДУ, відповідає робочим навчальним планам та нормативним актам України.

Система контролю якості освітнього процесу в ХДУ здійснюється згідно з Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті. Комплексна система перевірки знань з предметів та проходження практик має такі складові: поточний контроль, проміжний контроль, оцінка результатів самостійної роботи, підсумковий семестровий контроль як інтегрована оцінка засвоєння знань.

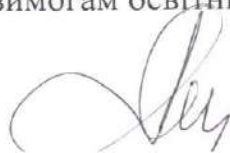
Оцінювання практичної підготовки студентів передбачає диференціацію за видами та складовими відповідно до мети і завдань. Критерії оцінювання результатів практичної підготовки є обов'язковою складовою робочої програми кожного виду практики. Основними базами проходження педагогічної практики є: Академічний лицей при ХДУ, загальноосвітні навчальні заклади I-III ступенів, гімназія № 20; навчальних практик – провідні культурні заклади та установи м. Херсона та Херсонської обл. – Державний архів Херсонської області, Херсонський обласний краєзнавчий музей, Херсонська обласна інспекція охорони пам'яток історії та культури (археологічна експедиція у с. Дніпровське Білозерського району Херсонської області) тощо.

Дипломна робота оцінюється під час її прилюдного захисту в рамках атестації здобувачів вищої освіти. Критерії оцінювання дипломних робіт передбачені Положенням про дипломну роботу (дипломний проект) ХДУ.

Оцінювання академічних досягнень студентів з навчальної дисципліни, навчальної та виробничої практики, виконання курсової роботи та атестації здобувача вищої освіти здійснюється за національною системою, за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS.

Висновок. На основі аналізу організаційного та навчально-методичного забезпечення підготовки бакалаврів з напряму підготовки 6.020302* Історія встановлено, що вказане забезпечення здійснюється відповідно до акредитаційних вимог у сфері вищої освіти. Зміст підготовки бакалавра, вчителя історії, наявне методичне, інформаційне забезпечення відповідають акредитаційним вимогам освітнього процесу.

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес за напрямом підготовки 6.020302 Історія* галузі знань 0203 Гуманітарні науки за рівнем вищої освіти «бакалавр» забезпечують 13 кафедр: кафедра історії України та методики викладання; кафедра всесвітньої історії та історіографії; кафедра філософії та соціально-гуманітарних дисциплін; кафедра педагогіки, психології та освітнього менеджменту; кафедра історії та теорії національного і міжнародного права; кафедра технологічної освіти та побутового обслуговування; кафедра біології людини та імунології; кафедра слов'янської філології; кафедра галузевого права; кафедра соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології; кафедра інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики; кафедра української мови; кафедра української літератури; кафедра німецької та романської філології.

Випусковою є кафедра історії України та методики викладання, яку очолює кандидат історичних наук, доцент Цибуленко Лариса Олександрівна. Частка науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та вчене звання та працюють на постійній основі, становить 100 %, з них один доктор наук, професор (16,6 %).

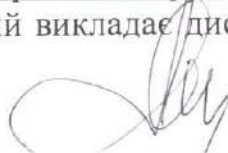
Процес професійної підготовки студентів напряму підготовки 6.020302 Історія* здійснюють 29 осіб, серед яких на постійній основі працюють 27 осіб (93,1 %) та 2 особи (6,9 %) за сумісництвом.

Серед штатних викладачів:

докторів наук, професорів – 10 осіб (34,5 %), серед яких:

- по кафедрі історії України та методики викладання: доктор історичних наук, професор С. Г. Водотика, який викладає дисципліни: «Історія української культури», «Основи наукових досліджень», «Етнічна історія України», «Етнологія України», «Історія релігії в Україні», «Актуальні проблеми української історичної науки», «Історія Херсонщини»;
- по кафедрі педагогіки, психології та освітнього менеджменту: доктор педагогічних наук, професор В. Л. Федяєва, яка викладає дисципліни «Педагогіка», «Теорія та методика організації виховної роботи у закладах освіти»;
- по кафедрі біології людини та імунології: доктор біологічних наук, професор В. П. Зав'ялов, який викладає дисципліни «Вікова фізіологія і валеологія», «Екологія»;
- по кафедрі слов'янської філології: доктор філологічних наук, професор Л. М. Руденко, яка викладає дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Документознавство»;
- по кафедрі всесвітньої історії та історіографії: доктор історичних наук, професор В. М. Андреев, який викладає дисципліни «Історія історичної науки», «Українська історіографія», «Історики «другого плану» в українському історіографічному процесі першої половини ХХ ст.»;
- по кафедрі всесвітньої історії та історіографії: доктор історичних наук, професор О. О. Коник, який викладає дисципліни «Історія слов'янських

Голова експертної комісії

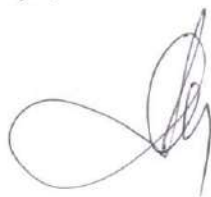

А.Г. Шваб

- країн (Середні віки)», «Історія слов'янських країн», «Музеєзнавство», «Біографічний підхід в історичних дослідженнях»;
- по кафедрі інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики: доктор педагогічних наук, професор М. І. Шерман, який викладає дисципліну «Інформаційні технології в галузі»;
 - по кафедрі загальної та соціальної психології: доктор психологічних наук, професор О. Є. Блинова, яка викладає дисципліну «Психологія»;
 - по кафедрі історії та теорії національного і міжнародного права: доктор юридичних наук, професор В. М. Галунько, яка викладає дисципліни: «Основи римського приватного права», «Конституційне право України», «Цивільне право та цивільний процес», «Основи конституційного права»;
 - по кафедрі галузевого права: доктор юридичних наук, професор В. М. Стратонов, який викладає дисципліни «Теорія держави і права», «Історія держави і права України», «Трудове право», «Історія держави і права зарубіжних країн».

Кандидатів наук, доцентів, 17 осіб (58,6 %):

- по кафедрі історії України та методики викладання:
 - кандидат історичних наук, доцент Л. О. Цибуленко, яка викладає дисципліни «Історична географія», «Історія України (Середньовічна історія України)»;
 - кандидат історичних наук, доцент Н. М. Кузовова, яка викладає дисципліни «Методика викладання історії», «Архівознавство», «Методика викладання правознавства», «Архівознавство (історія архівної справи України, теорія та методика архівної справи, архівна система України та архівне законодавство)», «Археографія»;
 - кандидат історичних наук, доцент В. Я. Павленко, який викладає дисципліни «Історія України (Нова історія України)», «Історія України (Новітня історія України)», «Історія політичних і правових вчень»;
 - кандидат історичних наук, доцент Г. В. Цибуленко, який викладає дисципліни «Вступ до спеціальності», «Джерелознавство»;
 - кандидат історичних наук, доцент Г. В. Батенко, яка викладає дисципліни «Історія України (Давня історія України)», «Історичне краєзнавство», «Історія України: Міграційні процеси в Україні», «Проблеми Ізраїльсько-Палестинського регіону», «Міжнародний етикет»;
- по кафедрі всесвітньої історії та історіографії:
 - кандидат історичних наук, доцент С. С. Андрєєва, яка викладає дисципліни «Історія Середніх віків», «Нова та Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (Ранній новий час)», «Нова та Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (Нова історія)», «Нова та Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (Новітня історія)»;

- кандидат історичних наук, доцент Г. М. Михайленко, яка викладає дисципліни «Історія Стародавнього Сходу», «Історія країн Сходу (Середні віки)», «Історія країн Сходу (Нова історія)», «Спеціальні історичні дисципліни», «Релігійно-міфологічні уявлення народів Стародавнього Сходу»;
 - кандидат історичних наук, доцент Ю. В. Капарулін, який викладає дисципліни «Історія Росії», «Історія СРСР та Росії», «Центрально-Східна Європа в світовій історії»;
 - кандидат історичних наук, доцент О. Ю. Бойков, який викладає дисципліни «Історія первісного суспільства», «Україна в Європі і світі», «Україна і тенденції розвитку сучасного світу»;
 - кандидат історичних наук, доцент Ю. Ю. Куценко, яка викладає дисципліни «Загальна етнологія», «Археологія», «Історія Стародавньої Греції та Риму», «Історія країн Сходу (Новітня історія)»
 - по кафедрі філософії та соціально-гуманітарних наук: кандидат філософських наук М. В. Галіченко, який викладає дисципліни «Філософія (філософія, релігієзнавство, етика і естетика)», «Історія науки (техніки)»;
 - по кафедрі соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології:
 - кандидат політичних наук С. К. Костючков, який викладає дисципліну «Політологія»;
 - кандидат економічних наук, доцент Т. Г. Вермієнко, яка викладає дисципліну «Економіка»;
 - кандидат педагогічних наук Т. М. Швець, яка викладає дисципліни «Риторика», «Діловодство»;
 - по кафедрі технологічної освіти та побутового обслуговування: кандидат педагогічних наук, доцент Ю. О. Разлівінських, який викладає дисципліни «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці».
 - по кафедрі української мови: кандидат філологічних наук, доцент Г. М. Гайдученко, яка викладає дисципліну «Старослов'янська мова»;
 - по кафедрі української літератури: кандидат філологічних наук, доцент А. В. Демченко, яка викладає дисципліну «Українська історична література».
- Серед сумісників:
- докторів наук, професорів – 1 особа (3,5 %):
- по кафедрі соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології: доктор соціологічних наук, професор І. В. Шапошникова, яка викладає дисципліну «Соціологія»;
- кандидатів наук, доцентів – 1 особа (3,5 %):
- по кафедрі німецької та романської філології: кандидат філологічних наук, доцент Г. І. Глушук-Олея, яка викладає дисципліну «Латинська мова».

Таким чином, підготовку фахівців з напрямку підготовки 6.020302 Історія* рівня вищої освіти «бакалавр» забезпечують 11 (37,9 %) докторів наук, професорів; 18 (62,1 %) кандидатів наук, доцентів.

Науково-педагогічні працівники Херсонського державного університету, зокрема, ті, що забезпечують підготовку фахівців зі спеціальності 6.020302 Історія*, систематично підвищують професійний рівень, стажуються у закладах вищої освіти України та іноземних держав. Графік стажування на момент роботи акредитаційної комісії виконувався в повному обсязі. Стажування відбувається у провідних навчальних закладах регіону та України (Інститут історії НАН України, Запорізький національний університет, Херсонський національний технічний університет тощо). Графік підвищення кваліфікації додається).

Кадрове забезпечення навчального плану здійснюється 37,9 % докторів наук, професорів; 58,6 % кандидатів наук, доцентів, з досвідом практичної роботи.

Висновок. Експертна перевірка якісних та кількісних показників кадрового забезпечення підготовки фахівців з напрямку підготовки 6.020302 Історія* рівня вищої освіти «бакалавр» показала відповідність кадрового забезпечення нормам, встановленим у Ліцензійних умовах.

6. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ВИПУСКОВОЇ КАФЕДРИ

Наукова діяльність кафедри історії України та методики викладання Херсонського державного університету здійснюється в межах науково-дослідної теми «Актуальні проблеми регіональної історії» (державний реєстраційний номер 0116U005292; керівник – к.і.н., доц. Цибуленко Г.В.).

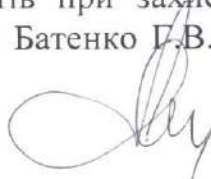
За звітний період викладачі кафедри підготували 2 монографії, брали участь у написанні 2 колективних монографій; опублікували 36 (19,96 друк. арк.) статей у фахових виданнях, 9 (2,16 друк. арк.) – у закордонних, 5 (4,3 друк. арк.) – у наукових виданнях з імпаکت-фактором, в інших – 61 публікація (28,04 друк. арк.), навчально-методичні рекомендації – загальною кількістю три найменування.

Усі науково-педагогічні працівники мають авторські бібліометричні профілі у пошуковій системі «Гугл Академія» та Бібліометриці української науки. h-індекс та загальна кількість цитувань наукових публікацій викладачів кафедри становлять: Цибуленко Л.О. – 31/2, Цибуленко Г.В. – 9/2, Павленко В.Я. – 13/1, Кузовова Н.М. – 13/2, Водотика С.Г. – 161/7, Батенко Г.В. – 9/1.

Члени випускової кафедри протягом 2015-2017 нр. брали участь у наукових конференціях різного рівня: 16 міжнародного та 23 всеукраїнського і регіонального.

Науково-педагогічні працівники кафедри брали участь в атестації наукових кадрів в якості опонентів при захисті дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук: Батенко Г.В. – на захисті кандидатської

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

12

дисертації Давидчука С.Ю. «Україно-ізраїльські відносини початку ХХІ століття» (Рівненський державний гуманітарний університет, 2013 р.)» та Макарова Р.В. «Політика Великої Британії і Іраку в період мандату Ліги Націй (1920 – 1932 рр.)», 2013 р., Кузовова Н.М. – на захисті кандидатської дисертації Волос О.В. «Діяльність земств Херсонської губернії в галузі сільського господарства (остання третина ХІХ – початок ХХ століття)», 2015 р., Водотика С.Г. на захисті кандидатської дисертації Черкаської Д.В. «Наукова та педагогічна діяльність археолога Л.М. Соловйова», 2017 р.

За звітний період на базі кафедри історії України та методики викладання ХДУ пройшли стажування 11 науково-педагогічних та педагогічних працівників із різних освітніх закладів: Херсонського національного технічного університету (4 особи), Запорізького національного університету (3 особи), Академічного ліцею імені О.В. Мішукова Херсонської міської ради при ХДУ (3 особи), КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» (2 особи).

Викладачі кафедри є членами редколегій наукових видань: фахового електронного історичного журналу «Scriptorium Nostrum» (наказ МОН України від 11.07.2016 р. № 520); Пріоритетні напрямки розвитку суспільних наук у ХХІ столітті: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Туризм і краєзнавство. Електронний науковий збірник.

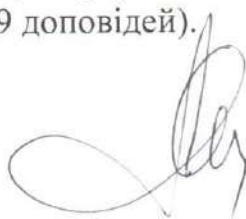
На кафедрі під науковим керівництвом доцента Цибуленко Л.О. навчаються 2 аспіранти – Букреєв Т.Б., тема роботи «Досвід подолання дитячої безпритульності та бездоглядності на Півдні України в умовах формування радянського тоталітарного режиму», Марквас К.Ф., тема роботи: «Система охорони здоров'я Півдня України в умовах формування тоталітарного режиму».

Колектив випускової кафедри підтримує міцні багаторічні зв'язки з багатьма закладами вищої освіти України, академічними (науковими) установами: Інститутом історії України НАН України; Інститутом археології НАН України; Миколаївським національним університетом імені В.О. Сухомлинського, Запорізьким національним університетом, Житомирським державним університетом імені Івана Франка, КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», Чорноморським національним університетом імені Петра Могили, Київським національним університетом імені Т. Шевченка.

У 2016-2017 н.р. викладачі кафедри працювали в складі організаційного комітету та журі II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Історія», що проходила на базі ХДУ.

Викладачі кафедри систематично залучають студентів до наукової роботи. Студенти беруть участь у виконанні науково-дослідної теми кафедри. Протягом звітного періоду на кафедрі працювало 6 проблемних груп студентів. Результати науково-дослідної роботи студенти щорічно апробуються на міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференціях (загалом 18 конференцій / 149 доповідей).

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

Кафедра історії України та методики викладання традиційно проводить конференції регіонального (IX, X, XI науково-практичні конференції молодих істориків «Проблеми регіональної історії України») та всеукраїнського рівнів (I (XII) і II (XIII) всеукраїнські наукової конференції молодих істориків «Проблеми регіональної історії України»). Матеріали науково-практичних конференцій молодих істориків публікуються у збірниках: «Проблеми регіональної історії України» та I (XII) і II (XIII) Всеукраїнських наукової конференції молодих істориків «Проблеми регіональної історії України». Загальний обсяг – 34,86 друк. арк.

За звітній період вийшли друком 77 студентських публікацій в українських та іноземних наукових виданнях та збірниках матеріалів конференцій.

Студенти під керівництвом викладачів випускової кафедри систематично беруть участь у наукових заходах всеукраїнського рівня: II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук у галузі «Історія», Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт «Український визвольний рух 1920-х-1950-х років», де протягом звітнього періоду посідали 1-ші та 3-ті місця (Романюк К.А., 2018 р., Твердовський А.Ю., 2014 р., Дзюбенко В.А., 2017 р.).

Висновок. Експертна комісія відзначає, що науково-дослідна робота на випусковій кафедрі історії України та методики викладання виконується на належному рівні та дозволяє здійснювати якісну підготовку студентів напряму підготовки 6.020302 Історія*

7. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ХДУ має сучасну матеріально-технічну базу: 6 навчальних корпусів; студентське містечко, що об'єднує 3 гуртожитки на 1547 місць; бібліотеку з 5 читальними залами та 3 абонементами навчальної літератури, фонд якої налічує близько 500 тис. примірників; 2 актові зали; 3 спортивні зали; навчальні майстерні; санаторій-профілакторій; навчально-тренувальний центр з водних видів спорту; агробіостанцію-ботанічний сад; астрономічну обсерваторію; виставкову залу; музей історії університету; юридичну клініку; парк сільськогосподарської техніки; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» на березі Чорного моря.

В університеті діє редакційно-видавничий відділ, що задовольняє потреби викладачів і студентів у друкованих навчально-методичних матеріалах.

Для вирішення службових питань використовується транспорт університету. Власні газові котельні обігрівають навчальні корпуси та студентські гуртожитки університету.

Гуртожитки університету об'єднані в студентське містечко, що було створене в 1994 р. Студмістечко – це комплекс, що об'єднує гуртожитки (№ 2, № 3, № 4), залу «Фестивальна», спортмайданчик, територію, на якій

вони розташовані, та виробничі приміщення, що необхідні для експлуатації і підтримки життєдіяльності споруд, інженерного обладнання та комунікацій. Студмістечко було створене з метою надання житлових, побутових, культурно-побутових, культурно-просвітницьких, спортивно-оздоровчих та інших послуг мешканцям студмістечка, задоволення їх потреб і потреб працівників університету, забезпечення освітнього процесу. Всі гуртожитки розташовані поряд з навчальними корпусами, обладнані оптично-волоконними лініями подачі Інтернету та Wi-Fi-обладнанням, мають необхідне оснащення, підтримуються у відповідному санітарно-технічному стані.

Підготовка студентів напряму підготовки 6.020302 Історія* галузі знань 0203 Гуманітарні науки за рівнем бакалавра здійснюється в наступних навчальних корпусах:

Головний навчально-лабораторний корпус – 8-поверхова будівля, в якій розташовані 8 факультетів, побудований в єдиному комплексі з аудиторним корпусом, будівлею актові зали та спортивними залами, приміщення бібліотеки з читальними залами, актова зала, адміністративні та господарські служби.

Учбово-лабораторний корпус № 5 – побудований у 1966 р. за адресою: пров. Інженера Корсакова, буд. № 47. Висотність – 5 поверхів. Загальна площа – 5110,9 м². Навчальна площа – 3447,3 м². Розміщуються 2 факультети: психології, історії та соціології; іноземної філології.

Усі зазначені будівлі відповідають санітарним і технічним нормам.

На території університету розміщені спортивні та тренажерні майданчики, майданчики для ігрових видів спорту та занять легкою атлетикою, 2 велосипедні стоянки.

Університет регулярно перевіряється службами санітарного нагляду, пожежної безпеки та охорони праці й результати таких перевірок свідчать, що будівлі навчальних корпусів, інші споруди та приміщення гуртожитків відповідають санітарно-технічним нормам і правилам пожежної безпеки. Документи, що засвідчують право володіння й користування приміщеннями для здійснення освітнього процесу на термін, необхідний для завершення циклу навчання, є в наявності.

Ректорат та адміністрація, декани та завідувачі кафедрами університету приділяють увагу збереженню державного майна. Всі матеріальні цінності знаходяться на відповідальному збереженні матеріально-відповідальних осіб, які є на кожному факультеті та в гуртожитках університету.

Факультет психології, історії та соціології розміщений в навчально-лабораторному корпусі № 5, що знаходиться в центрі міста Херсона за адресою: пров. Інженера Корсакова, 47. Цей п'ятиповерховий корпус має загальну площу 5110,9 м². Факультет займає в ньому 4-й поверх.

Загальна площа факультету психології, історії та соціології становить 3470 м². Аудиторний фонд для напряму підготовки / спеціальності 6.020302 Історія* становить 1148 м². Контингент факультету становить 587 осіб, площа на одного студента – 5,9 м².

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

15

Для проведення занять у навчальному процесі використовується 45 аудиторій, в тому числі: 10 лекційних аудиторій, конференц-зала; 3 комп'ютерних класи на 9, 15 та 20 місць з комп'ютерами останнього покоління, що мають вихід в мережу Інтернет.

База аудіо- та відеозабезпечення представлена трьома відео проекторами з трьома екранами, 1 музикальним центром, 1 телевізором.

Інформаційні потреби студентів та викладачів забезпечує Фаховий науково-методичний кабінет з історичних дисциплін факультету, Науково-дослідна археологічна лабораторія кафедри всесвітньої історії та історіографії, аудиторії та навчальні кабінети, обладнані мультимедійними екранами.

Науково-дослідна археологічна лабораторія існує з 2001 р. і розміщена в корпусі № 6 ХДУ за адресою: вул. Ливарна, 1. Лабораторія має 4 приміщення: навчальну аудиторію № 425, два приміщення для обробки матеріалу та одне для зберігання артефактів. Для проведення освітнього процесу та наукової діяльності є необхідна матеріальна база і належне технічне забезпечення. В лабораторії проводяться лабораторні роботи для студентів-істориків денної та заочної форм навчання, під час яких вони працюють з археологічними колекціями.

Усі приміщення факультету відповідають санітарно-технічним та будівельним нормам та правилам, що регламентують порядок здійснення освітньої діяльності.

Висновок. Перевіркою встановлено, що стан матеріально-технічної бази ХДУ відповідає встановленим акредитаційним вимогам та дає можливість здійснювати підготовку бакалаврів напряму підготовки 6.020302 Історія* першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

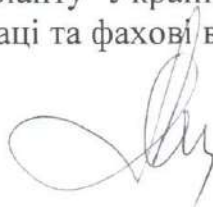
8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Бібліотека ХДУ є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом університету. Загальна площа бібліотеки **1618,68 м²**. Бібліотечний фонд становить **516282** примірники. Читальні зади забезпечені комп'ютерною технікою, що має вихід в Internet, та системою Wi-Fi.

Надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ eKhSUIR: <http://ekhsuir.kspu.edu/>. Репозитарій ХДУ зареєстровано в міжнародних реєстрах відкритого доступу OPEN DOAR та ROAR. Відповідно до світового рейтингу Webometrics на сьогодні репозитарій Херсонського державного університету займає 38 місце серед більше ніж 300 закладів вищої освіти України.

Наукова бібліотека ХДУ бере участь у створенні бази даних «Україніка наукова» та її паперового варіанту Українського реферативного журналу «Джерело», реферує наукові праці та фахові видання ХДУ.

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

З метою формування у читачів культури пошуку інформації співробітники бібліотеки проводять заняття з основ бібліотечно-бібліографічних знань зі студентами перших курсів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання.

Студенти та науково-педагогічні працівники університету мають можливість працювати з електронним каталогом «eLibrary», що відображає фонд бібліотеки, обсяг якого становить **133684** назв документів.

Проаналізувавши науково-методичне забезпечення для напряму підготовки 6.020302 Історія*, у т.ч. – наявний у бібліотеці ХДУ, можна зробити такі висновки, що читання навчальних дисциплін забезпечено на достатньому рівні. Книгозабезпечення фахових дисциплін відповідає навчальному плану.

У бібліотеці ХДУ наявні провідні науково-фахові видання з напряму підготовки 6.020302 Історія*, зокрема «Український історичний журнал», «Археологія», «Історія і правознавство», «Історія в рідній школі» та інші, на 7 з них продовжено підписку на 2018 р.

З метою інформаційного та методичного забезпечення дисциплін напряму підготовки 6.020302 Історія* відповідно до навчального плану створено навчально-методичні кабінети, де студенти мають можливість готуватися до занять.

У навчально-методичних кабінетах кафедри історії України та методики викладання й всесвітньої історії та історіографії підбрано навчальну, наукову та методичну літературу в обсязі понад 1000 найменувань.

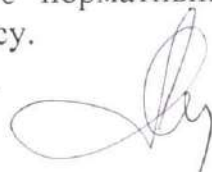
Викладачі кафедри історії України та методики викладання й кафедри всесвітньої історії та історіографії постійно працюють над питанням збільшення методичного забезпечення: розробляються авторські та робочі програми дисциплін, методичні рекомендації як до планів семінарських занять, так і до самостійної роботи студентів, методичні рекомендації до здобувачів СВО «бакалавр», методичні рекомендації до написання контрольних робіт студентами заочної форми навчання, тестові завдання для поточного та підсумкового контролю, тематика випускних робіт, добірка не лише основної навчальної та додаткової наукової літератури, але й інтернет-ресурсів тощо.

Основну частину бібліотечного фонду бібліотеки ХДУ складає довідкова (словники, довідники), навчальна (підручники, посібники), монографічна, навчально-методична література, що забезпечує потреби студентів напряму підготовки 6.020302 Історія*.

Інформаційна інфраструктура ХДУ. На даний момент ХДУ являє собою комплекс будівель, які розміщені в одному районі міста із максимальною віддаленістю у 5 км. Усі будівлі пов'язані у єдину інформаційну мережу, яка об'єднує комп'ютери різної конфігурації та призначення, працює Wi-Fi-обладнання.

У цілому ХДУ виконує нормативні вимоги щодо комп'ютерного забезпечення освітнього процесу.

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

Висновок. Експертною комісією встановлено наявність власної бібліотеки, у т.ч., електронної, навчально-методичних кабінетів випускових кафедр, що забезпечують підготовку студентів-істориків, бібліотечних фондів навчальної та наукової літератури, фахових періодичних видань, можливість доступу до мережі Інтернет, що свідчить про якість освітнього процесу підготовки фахівців напряму підготовки 6.020302 Історія*. Інформація забезпечення відповідає акредитаційним умовам.

9. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Для визначення рівня якості підготовки фахівців напряму підготовки / спеціальності 6.020302 Історія* у Херсонському державному університеті експертами проаналізовано результати заліково-екзаменаційної сесії, звіти про виробничу практику, матеріали атестації здобувачів вищої освіти та результати виконання комплексних контрольних робіт із визначення залишкових знань студентів.

Підсумковий контроль з навчальних дисциплін організовано відповідно до навчального плану напряму підготовки / спеціальності 6.020302 Історія* та вимог кредитно-трансферної системи.

Результати останньої передакредитаційної сесії студентів денної та заочної форм навчання продемонстрували абсолютну успішність наступних дисциплін: «Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист)», «Історія України (Середньовічна історія України)», «Методика викладання історії», «Педагогіка» та інших. Середній показник якості знань становить 62 % на денній формі навчання, 55,1 % на заочній формі навчання, що відповідає вимогам акредитації.

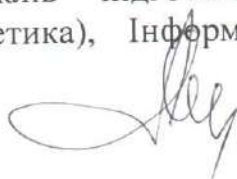
Експертна перевірка організації виробничої практики студентів напряму підготовки 6.020302 Історія* та її результати засвідчили абсолютну успішність (100%) та якість знань, що становить 89 %.

Аналіз тематики дипломних робіт студентів напряму підготовки 6.020302 Історія* підтверджує її відповідність актуальним питанням історичної та педагогічної наук, зміст робіт свідчить про впровадження новітніх досягнень у галузі в науково-дослідну роботу студентів. Розроблено методичні вказівки щодо виконання дипломних робіт, які затверджені відповідним чином і надають детальні роз'яснення щодо змісту та структури наукової роботи.

Експертною комісією перевірено 20 % дипломних робіт минулого року та звітних матеріалів практик. Розбіжностей в оцінюванні не виявлено.

З метою визначення залишкових знань студентів випусковою кафедрою, за погодженням з експертною комісією, організовано комплексні контрольні роботи з дисциплін навчального плану напряму підготовки 6.020302 Історія* усіх циклів підготовки: Філософія (філософія, релігієзнавство, етика і естетика), Інформаційні технології в галузі

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

(дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки); Історія Середніх віків, Нова та Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки, Методика викладання історії (дисципліни професійної та практичної підготовки). Завдання контрольних робіт відповідають навчальним програмам дисциплін і складені на належному методичному рівні.

За результатами комплексних контрольних робіт, що проведені під час експертної перевірки, отримані такі результати:

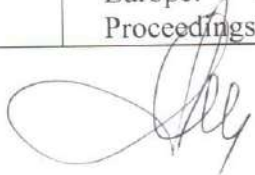
- з циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки (філософія (філософія, релігієзнавство, етика і естетика), інформаційні технології в галузі) абсолютна успішність склала 100 %, якість знань – 57,8 % (при самоаналізі 100 % та 54,5 % відповідно), середній бал – 3,7 (при самоаналізі – 3,6);
- з циклу професійної та практичної підготовки (Історія Середніх віків; Методика викладання історії, Нова та Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (нова)) абсолютна успішність склала 100 %, якість знань – 58,8 % (при самоаналізі 100% та 57,1 % відповідно), середній бал – 3,6 (при самоаналізі – 3,7).

У цілому при експертній перевірці на пряму підготовки 6.020302 Історія* бакалаврів склала – 100 %, якість знань – 58,4 %, середній бал – 3,7 (при самоаналізі успішність – 100 %, якість знань – 56,3 %, середній бал – 3,7). Таким чином, розбіжність між результатами експертної перевірки та самоаналізом складає: успішність ~ 0 %, якість знань – 2,1 %, що не перевищує акредитаційних вимог (5 %).

10. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ЇХ УСУНЕННЯ

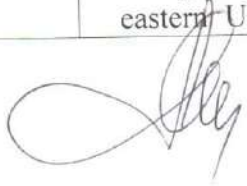
Перелік зауважень попередньої акредитації на пряму підготовки 6.020302 Історія*, 2013 р.	Заходи щодо усунення зауважень
1. Активізувати підготовку викладачами випускової кафедри докторських дисертацій.	Затверджено по кафедрі тематику докторського дослідження: Цибуленко Г.В. – «Технології організації аграрного сектору економіки радянським і нацистським режимами в 30-40-х рр. ХХ ст. на Півдні України»; Кузовова Н.М. – «Місцевий історичний наратив під впливом партархівів 1944-1990 рр. в українській пресі».
2. Забезпечити зростання якісного складу кафедр шляхом здобуття кандидатами наук вчених звань доцента.	Отримали звання доцента: 1. Кузовова Н.М., 26.02.2015 р., атестат – 12ДЦ № 041802. (Доцент кафедри історії України та методики викладання).
3. Збільшити кількість публікацій науково-педагогічним складом кафедри в наукових закордонних та науково-метричних виданнях.	Публікації в іноземних виданнях: 1. Батенко Г.В. Balfour declaration in the history of Palestine // Humanities and Social Sciences in Europe: Achievements and Perspectives. Proceedings of the 8 th International symposium

Голова експертної комісії

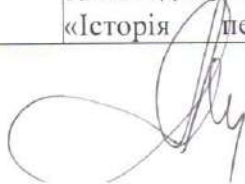
А.Г. Шваб

	<p>(September 27, 2015) «East West» Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, Wien, Österreich, 2015. – P. 9 – 14.</p> <p>2. Батенко Г.В. Political aspect of Balfour declaration // International Scientific-Practical Conference Theoretical and applied researches in the field of pedagogy, psychology and social sciences: Conference Proceedings, December 28-29, 2016/ Kielce: Holy Cross University. – P. 164-167.</p> <p>3. Водотика С.Г. The new paradigm of historical writing the history of Ukraine // International scientific-practical conference “Personality, family and society: issue of pedagogy, psychology, politology and sociology”: Conference Proceedings, June 16-17, 2017. – Shumen: Konstantin Preslavsky University of Shumen. – P. 220-222.;</p> <p>4. Цибуленко Л.О. The enemy's stereotype in the reflection of the punitive Soviet system during the mass repressions of the 1930s. // International scientific-practical conference “Personality, family and society: issue of pedagogy, psychology, politology and sociology”: Conference Proceedings, June 16-17, 2017. – Shumen: Konstantin Preslavsky University of Shumen. – P. 237-239.</p> <p>5. Цибуленко Г.В. The image of a rural activist in the eyes of the disrupted peasantry // International scientific-practical conference “Personality, family and society: issue of pedagogy, psychology, politology and sociology”: Conference Proceedings, June 16-17, 2017. – Shumen: Konstantin Preslavsky University of Shumen. – P. 234-237.</p> <p>6. Кузовова Н.М. Education of Bulgarians in the south of Ukraine in the XIX - early XX century // International scientific-practical conference “Personality, family and society: issue of pedagogy, psychology, politology and sociology”: Conference Proceedings, June 16-17, 2017. – Shumen: Konstantin Preslavsky University of Shumen. – P. 223-226.</p> <p>7. Кузовова Н.М. (у співавторстві) Oral History: memories with residents. Novooleksandrovka Novovorontsovsky district of the Kherson region about the Second World War // International scientific-practical conference «Forming of modern educational environment: benefits, risks, implementation mechanisms», September 29, 2017. Proceedings of the Conference. – Tbilisi: Sulkhansaba orbeliani teaching university faculty of humanities– P. 124-127.</p> <p>8. Цибуленко Л.О. (у співавторстві) The experience of fighting in the conditions of a "hybrid" war in eastern Ukraine in oral history of participants //</p>
--	--

	<p>International scientific-practical conference «Forming of modern educational environment: benefits, risks, implementation mechanisms», September 29, 2017. Proceedings of the Conference. – Tbilisi: Sulkhan-saba orbelian teaching university faculty of humanities. – P. 127-130.</p> <p>Публікації у виданнях, включених до науково-метричних баз даних:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кузовова Н.М. Єврейська община Херсонщини в 1944-1960 рр. (за документами фондів партійного архіву Херсонського обкому КП(б)У – КПУ) // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – 2014. – № 2. – С. 111 – 117.
<p>4. Збільшити кількість науково-методичних та навчальних видань з Грифом МОН України.</p>	<p>Підготовлено посібники, що отримали гриф Вченої ради Херсонського державного університету:</p> <ol style="list-style-type: none"> Нарис історії Херсонщини. Давній час (Водотика С.Г. Протокол Вченої ради ХДУ № 8 від 25.04.2016); Архівна система України. Методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи для студентів вищих навчальних закладів (Кузовова Н.М. Протокол Вченої ради ХДУ №10 від 26.06.2017); Херсонщина: від найдавніших часів до сьогодення. Навчально-методичний посібник для вищих та загальноосвітніх навчальних закладів (Цибуленко Л.О., Водотика С.Г., Батенко Г.В., Кузовова Н.М., Павленко В.Я., Цибуленко Г.В. Протокол Вченої ради ХДУ № від 31.10.2016).
<p>5. Продовжити роботу із вдосконалення навчально-методичного забезпечення самостійної роботи студентів.</p>	<p>За всіма дисциплінами, що викладаються в межах навчальних планів з підготовки за напрямом підготовки: 6.020302 Історія* створено навчально-методичні комплекси, що містять окремими блоками методичні рекомендації щодо організації та проведення самостійної роботи.</p>
<p>6. Розширити роботу щодо застосування інфографіки як інструментарію творчої подачі, сприйняття та засвоєння учбового матеріалу.</p>	<p>Підготовлено електронні презентаційні матеріали до курсів:</p> <p>«Історична географія» (кафедра історії України та методики викладання, Цибуленко Л.О.);</p> <p>«Джерелознавство» (кафедра історії України та методики викладання, Цибуленко Г.В.).</p> <p>Завершується підготовка електронних презентаційних матеріалів до курсів:</p> <p>«Середньовічна теорія України. І частина» кафедра історії України та методики викладання, Цибуленко Л.О.);</p> <p>«Основи архівознавства» (кафедра історії України та методики викладання, Кузовова Н.М.);</p> <p>«Історія первісного суспільства» (кафедра</p>

Голова експертної комісії

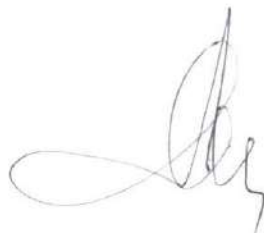
А.Г. Шваб

	всесвітньої історії та історіографії, Бойков О.Ю.); «Історія держави і права зарубіжних країн» (кафедра всесвітньої історії та історіографії, Бойков О.Ю.); «Історія Східної Європи» (кафедра всесвітньої історії та історіографії, Бойков О.Ю.).
7. Поліпшити матеріально-технічну базу комп'ютеризації освітнього процесу.	Додатково обладнано дві аудиторії, укомплектовані мультимедійними ресурсами для електронних презентацій.

10.1. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ ПОПЕРДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ АКРЕДИТАЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ЇХ УСУНЕННЯ

Перелік зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
1. З'ясувати та відобразити в експертних висновках план підвищення кваліфікації викладачів на 2018 р.	У 2018 р. планується стажування науково-педагогічних працівників: Доцент Батенко Г.В. – жовтень 2018 р., Херсонська державна морська академія. Доцент Кузовова Н.М. – жовтень 2018 р., Херсонський національний технічний університет (графік підвищення кваліфікації буде затверджений наказом в.о. ректора ХДУ відповідно до регламенту роботи університету (додається).
2. Відсутня інформація про наявність електронної бібліотеки додаток 6 Постанови КМУ від 30.12.2015 р. № 1187	Інформація про наявність електронної бібліотеки відображено у справі: текстова частина – с. 277-278, таблиця 17 – с. 278 (додаються).
3. В акредитаційній справі відсутня інформація про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення відповідно до додатку 4 (1, 2, 5) Постанови КМУ від 30.12.2015 р. № 1187	Інформація щодо кількісних та якісних показників матеріально-технічного забезпечення відображено у розділі матеріально-технічне забезпечення: текстова частина – с. 318 – 322, таблиця 21 – с. 323, таблиця 23 – с. 325, таблиця 23 – с. 260 – 261, у розділі соціальна інфраструктура: текстова частина с. 344- 348, таблиця 24 – с. 349 (додаються).

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

11. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі поданих матеріалів в акредитаційній справі та перевірки результатів діяльності Херсонського державного університету, Експертна комісія вважає за можливе акредитувати напрям підготовки 6.020302 Історія* галузі знань 0203 Гуманітарні науки за рівнем вищої освіти «бакалавр» у Херсонському державному університеті. Експертна комісія дійшла висновку, що кадрове забезпечення, матеріально-технічна база, інформаційне та науково-методичне забезпечення освітнього процесу відповідає акредитаційним вимогам і є підставою для визнання спроможності Херсонського державного університету проводити освітню діяльність за напрямом підготовки 6.020302 Історія* з ліцензованим обсягом 60 осіб на денній формі навчання та 30 осіб на заочній формі навчання.

Експертна комісія вважає за необхідне висловити також певні зауваження, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення щодо акредитації напряму підготовки, але дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців:

1. Професорсько-викладацькому складу збільшити кількість наукових публікацій у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних.

2. Активізувати міжнародне наукове співробітництво та розширити академічну мобільність викладачів і студентів ХДУ, зокрема спеціальності 032 Історія та археологія.

3. Збільшити кількість електронних навчальних ресурсів з елементами дистанційного навчання.

«17» травня 2018 р.

Голова експертної комісії

декан факультету історії, політології та національної безпеки

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки,
доктор історичних наук

професор А.Г. Шваб

Член експертної комісії

завідувач кафедри історії стародавнього світу та середніх віків

Одеського національного університету імені І.І. Мечникова,
кандидат історичних наук

доцент І.В. Немченко

З експертним висновками
«ознайомена»

В.о. ректора Херсонського
державного університету

Голова експертної комісії

професор Н.А. Тюхтенко

А.Г. Шваб

23

**ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ДОТРИМАННЯ КАДРОВИХ І
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ВИМОГ ЩОДО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО,
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ 6.020302 ІСТОРІЯ***

№ з/п	Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1.1.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	+ 50
	2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10	34,6, у т.ч. доктори наук, професори	+24,6
	3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
1.2.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом			
	2) практичної роботи за фахом	10	96,6	+86,6
1.3.	Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	12 п/п – 1 викл., 11 – 2 викл., 10 – 1 викл., 7 – 3 викл., 6 – 7 викл., 5 – 4 викл., 4 – 8 викл., 3 – 3 викл.	відповідає
1.4.	Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку			

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

	спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
	1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
	2) з науковим ступенем та вченим званням		кандидат історичних наук, доцент	відповідає
	3) з науковим ступенем або вченим званням	+	+	відповідає
1.5.	Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає
2. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності				
2.1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	10,4 (по університету)	+8
2.2	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	відповідає
2.3	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає
	2) пунктів харчування	+	+	відповідає
	3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає
	4) спортивного залу	+	+	відповідає
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає
	6) медичного пункту	+	+	відповідає
2.4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	відповідає
2.5	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає
3. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності				
3.1	Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає
3.2	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає
3.3	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
3.4	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
3.5	Наявність програми практичної	+	+	відповідає

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

	підготовки, робочих програм практик			
3.6	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
3.7	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає
4. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності				
4.1	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	7	+3
4.2	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає
4.3	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає
4.4	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	50	відповідає

«17» травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

декан факультету історії, політології та національної безпеки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, доктор історичних наук

професор А.Г. Шваб

Член експертної комісії:

завідувач кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, кандидат історичних наук

доцент І.В. Немченко

З експертним висновками

«ознайомена»

В.о. ректора Херсонського державного університету

Голова експертної комісії

професор Н.А. Тюхтенко

А.Г. Шваб

ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Таблиця Якісні характеристики підготовки рівня вищої освіти «бакалавр»				
1	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відповідає
1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відповідає
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відповідає
2	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
	2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	відповідає +10
	2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	54,5	відповідає +4,5
2.2	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
	2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	відповідає +10
	2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60,9	відповідає +10,9
2.3	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
	2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	відповідає +10
	2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	58,8	відповідає +8,8
3	Організація наукової роботи			

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

3.1	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	відповідає
3.2	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	відповідає

«17» травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

декан факультету історії, політології та національної безпеки

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки,
доктор історичних наук

професор А.Г. Шваб

Член експертної комісії:

завідувач кафедри історії стародавнього світу та середніх віків

Одеського національного університету імені І.І. Мечникова,
кандидат історичних наук

доцент І.В. Немченко

З експертним висновками «ознайомлена»

В.о. ректора Херсонського державного університету

професор Н.А. Тюхтенко

Голова експертної комісії

А.Г. Шваб

«ПОГОДЖЕНО»

Голова експертної комісії

проф. Шваб А.Г.

2018 рік

Графік

проведення комплексних контрольних робіт (експертна перевірка) студентами факультету психології, історії та соціології Херсонського державного університету

№ п/п	спеціальність	дисципліна	група	дата	час	ауд.	Викладач	Експерт (графу залишити незатопленою)
1	6.020302. Історія*	Філософія (релігізнавство, логіка, етика і естетика)	07-3-341	15.05.2018	10.10	401	ст.викл. Галіченко М.В.	Шваб А.Г.
2	6.020302. Історія*	Методика викладання історії	07-3-441	15.05.2018	10.10	405	доц. Кузцова Н.М.	Шваб А.Г.
3	6.020302. Історія*	Нова та новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки	07-3-441	15.05.2018	11.50	409	доц. Батенко Г.В.	Немиренко Т.В.
4	6.020302. Історія*	Історія середніх віків	07-3-341	16.05.2018	11.50	401	доц. Цибуленко Л.О.	Немиренко Т.В.
5	6.020302. Історія*	Інформаційні технології в галузі	07-3-441	16.05.2018	10.10	412	проф. Шерман М.І.	Шваб А.Г.

Декан факультету психології, історії та соціології

проф. І.В. Шапошникова

Зведена відомість результатів виконання комплексних контрольних робіт під час експертної перевірки
 напрямку підготовки 6.020302 Історія *
 Херсонського державного університету

№ з/п	Дисципліна	Курс	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки										Самоаналіз			Експертна перевірка		
					К-ть	%	5		4		3		2		Успішність	Якість знань	Середній бал	Успішність	Якість знань	Середній бал		
							К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%								
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки																						
1.	Філософія (філософія, релігієзнавство, етика і естетика)	3	341	22	22*	100	0	0	12	54,5	10	45,5	0	0	100	52,2	3,5	100	54,5	3,6		
Усього				22	22*	100	0	0	12	54,5	10	45,5	0	0	100	52,2	3,5	100	54,5	3,6		
Цикл природничо-наукової (фундаментальної) підготовки																						
2.	Інформаційн і технології в галузі	4	441	27	23**	100	4	17,4	10	43,5	9	39,1	0	0	100	55,6	3,7	100	60,9	3,8		
Усього				27	23**	100	4	17,4	10	43,5	9	39,1	0	0	100	55,6	3,7	100	60,9	3,8		
Цикл спеціальної (фахової) підготовки																						
3.	Історія Середніх віків	3	341	22	22*	100	0	0	12	54,5	10	45,5	0	0	100	56,5	3,5	100	54,5	3,6		
4.	Методика	4	441	27	23**	100	2	8,7	13	56,5	8	34,8	0	0	100	66,7	3,8	100	65,2	3,6		

викладання історії																						
5. Нова та новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки	4	441	27	23**	100	3	13,0	10	43,5	10	43,5	0	0	100	55,5	3,7	100	56,5				3,7
Усього за циклом			76	68	100	5	7,4	35	51,3	28	41,1	0	0	100	51,7	3,6	100	58,8				3,6
Усього			125	113	100	9	8,0	57	50,4	47	41,6	0	0	100	57,1	3,7	100	58,4				3,7

*Гончаров В.С. відрахований, наказ № 62-с, від 05.02.2018 р.

** Романюк К.А. – семестровий академічний обмін в Поморській Академії (м. Слупськ, Польща), наказ № 70-с від 12.02.2018 р., Дзюбенко В.А. та Пригода М.С. – відрядження для участі у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, наказ № 215-с від 14.05.2018 р., Ремешевський В.Ю., повторний курс, наказ № 7-С від 12.01.2018

Голова експертної комісії:
декан факультету історії, політології та національної безпеки
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки,
доктор історичних наук

В.о. ректора Херсонського державного університету

професор А.Г. Шваб

професор Н.А. Тютенко